

۷۸۶

پاکستان جو صحیح رستو!

از قلم

رئیس الہدایہ خان شجرہ
بی۔ ای۔ ایل۔ ایل۔ بی انڈو وکیت

(رئیس اعظم) پورا نیشنل شجرہ

سکو

Gul Hayat Institute

دفعہ اول (قیمت ۲۰۰) (تعداد ۲۵۰۰)

آفتاب پور لائبریری، پورہ، حیدرآباد سندھ

7352

3-10-73

پاڪستان جو صحيح رستو

ملڪ ميران کي لست ڪر آيد وڃي

وڌو شمشير زلڏ سڪو لا مش خوالند

اڄ چو طرف پاڪستان جو اعرو آهي ۽ پنهنجي
حڪومت بنائڻ جا واولا آهن ۽ مسلمانن جي راج قائم
ڪرڻ جي استقامت آهي - اها بيمعاري، اها رڳو
اهو جوش ۽ اهو واولو هن ڳالهه جو دليل آهي ته
مسلمانن جون اڪيون هينئر کلي چڪيون آهن ۽ هر
هاڻي پنهنجي حڪومت قائم ڪرڻ کان گهٽ ئي
ڪنهن به صورت ۾ راضي ٿيڻ وارو آهي ۽ هجي دل
پراڻي راج ۽ غلامي تي مطمئن رهڻ واري آهي -
اسانجي لوجوانن جا الهه قسم جا واولا ۽ خيالات
قابل تعريف آهن ۽ هن ڳالهه جو دليل آهن ته اسانجو
مستقبل روشن آهي ۽ اسانجو ”آئندو“ شالدار آهي ۽ اسان
جي قوم جو قائلو ڪنهن وقت ضرور الهه منزل مقصود تي
هلي پهچي ٿو جنهن لاءِ دنيا جون بيمعاريون آهن ۽ قاب مضطرب
آهن في الحقيقت هڪ مسلمان جو مقصد هڪ مختصر
پاڪستان ۽ محدود حڪومت هرگز ناهي بلڪ اسلامي
درايات ۽ دين اسلام جي تقاضا آهي ته مسلمانن جي
نگاهه وسيع هجي ۽ هڪي روه زمين جي چوڻي چوڻي

(۳)

ٺي الاهي حڪومت جي قيام کان سواءِ ٻي ڪا
حڪومت منظور نه هجي ۽ هو روءِ زمين تي
کي غالب ڪرڻ لاءِ پنهنجي ويهن لهن جيون
خرچي پنهنجي مڙهي سان وڃي ملي. تاهم اسان
لو جوانن جو هي مختصر مقصد به قابل عزت ۽
اعتراف آهي ۽ اڀري ڏانهن هڪ قدم آهي ۽
مقصود جي بهر اي ڪنار جو هڪ قطرو ضرور آهي

اسلامي راڄ جو پهريون تخيل!

اسلامي حڪومت امام مهدي کان اڳ- اچڻ
تڪميل ڪنهن به دماغ ۾ نه هئي ۽ غلبه اسلام
پنهنجي حڪومت جو خيال نه ڪندڙن خواجه
ڪنهن ئي ياد ڪو نه هو اهڙي حالت ۾ ۱۳۱۰
جنهن شخص سڀ کان پهرياءِ ”اشارات“
اسلامي حڪومت جي قيام جو مقصد مسلمانن
دنيو سوا هو شخص آهي جنهنجو نالو علامه عظيم
خان مشرقي آهي ۽ هو ئي هو جنهن جي
تڪميل جو نالي ۽ اسلامي حڪومت جي مقصد جو
آدم آهي ۽ هن کان اڳ ڪنهن کي به اهي ڳالهه
ياد ڪري نه ڪا نه هئي ۽ اسلامي حڪومت ۽ خدائ
۾ مسلمانن جو پنهنجو راڄ قائم ڪرڻ مقصد
خراب و خيال ۾ نه هئو. علامه صاحب ايم
هڪ ڪتاب الاهي مقصد لاءِ لکيو هڪ نون نون
خاڪسار جماعت لاءِ قائم ڪئي جا انهي

(۴)

جي حصول لاءِ فوجي مشق ڪرڻ لڳي ۽ مسلم اوجوانن کي اسلامي فوج جو روح پرور ڏيکاري سندن دماغن کي بيدار ڪيو ۽ سندن دامن ۾ اسلامي حڪومت قائم ڪرڻ جا ولولاءِ جوش پيدا ڪيا ۽ هندستان جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ غلام اسلام جو اثر پڇر ۽ غلام اسلام جو لشڪر نظر اچڻ لڳو ۽ هر طرف مصوري جنگين ۽ فوجي ڪئمپن جي ذريعي مسلمانن جي سٽل حس کي بيدار ڪيو ويو ۽ الهن جي سڀني ۾ اسلامي راج قائم ڪرڻ جي آڱ آڳاٽي وئي ۽ الهن جي هٿن پيرن کي اسلام جي غلام لاءِ حرڪت ۾ آندو ويو ۽ جهاد تي سڀيل الله جي جوش ۽ شهادت جي شوق ۾ دليون ٽپي ٽپي خلق تي اچڻ لڳيون. هڪ عظيم الشان لشڪر تيار ٿي رهيو هو ۽ ليکين اوجوان مهڊان جنگ جا خواب ڏسي ۽ اسلامي حڪومت قائم ڪرڻ لاءِ جهاد جو انتظار ڪري رهيا هئا. مطلب اهو سڀ انهيءَ خاڪسار ٿڪر ۽ الهي ٻائي علامه مشرقي جي ڪوششن جو نتيجو هو ورنه هن کان اڳ هندستان جي ڪنهن به ٽڪري تي اڪا اهڙي جماعت هئي جا هن طرح اوجوانن جي تربيت ڪاهه ڏئي ۽ لکي هن طرح جو ليدر هو جو هن طرح سڌي طرح ماڻهن کي اسلام جي غلام ۽ اسلامي حڪومت جي قائم ڪرڻ جي دعوت ڏئي. هي هڪ حقيقت آهي جنهن جو انڪار فقط اهو بد بخت انسان ڪري سگهي ٿو جنهن

(۵)

کي الصاف پسند دل لاهي ۽ جو لعصب جي مرض
جو مرض آهي ۽ جنهن کي قيامت جي ڏينهن عادل
خدا جي سامهون پهچڻ تي پڇهن لاهي.

پهرين آزمائشي ٽڪر !

۱۹۴۵ع جي ابتدا انگلستان ۾ جاري هئي
۽ مختلف صوبن ۾ ڪالگريس وزارتون قائم ٿيڻ ڪري
ڪالگريس جو نمبر ٻيو بلڪل ڇڙهي ويو هو ۽ اهي
ڪالگريسي جي اڇيون اڻيون پاڻي مان ڪي ديش
پڄب ۽ ديش شيوڪ سڏائيندا ڪهيندا هئا تن جي
دماغن ۾ هندو راج جو جنون پيدا ٿيڻ لڳو ۽
ڪالگريسي پوڄن کي هندو لهديب جو مرڪز بنائي
وري نئين سر هزارن ورهين جي ويل حڪومت وٺڻ
جا ساليها ٿيڻ لڳا ۽ مسلمانن کي هڪ ٻئي ۾ لڙائڻ
لاءِ ليڄ رستا اختيار ڪيا ويا. لکنو جو مشهور شيعه
سني جهڳڙو به اهي ڪالگريس جي منافقانہ سياست
جو نتيجو هو ۽ مسلمانن جا ٻه فرقو لهديب پيڙهي
سان هڪ ٻئي جو خون پي رهيا هئا ۽ ڪالگريس
حڪومت اهي فساد جي باهه تي ليل و جهي اهي باه
کي هندستان ڳهرائي وڃي هئي. اهو اهو وقت هو
جو مڪرم مسٽر جناح ۽ مسلم ليگ ڪنج عافيت ۾
آرام فرمائي رهيا هئا ۽ سندن کي به دستور ڪو نه هو
نه ٿي به پاڻو چور وڙهي رهيا آهن ۽ ڪالگريس وزارت

(۶)

انهن جي مقابلي لاءِ آکاڙي جو ميدان ڇو تيار ڪري
 رهي آهي. سڳو پري کان هي ٿاڻو ڏسي رهيو
 هو ۽ ڪنهن جي به دل ۾ هن لڙڪي مسئلي کي حل
 ڪرڻ ڏانهن توجهه ڪونه هئي. اهڙي وقت ۾ جنهن
 شخص ڪانگريس جي شيطاني ارادن کي محسوس
 ڪري پيو. هي جي ڪانگريس گورنمينٽ سان اعلان
 جنگ ڪيو هو اهو علامه عنايت الله خان مشرقي کان
 سواءِ ٻيو ڪير هو؟ ۱۹۳۹ع ۾ علامه صاحب خاڪسارن
 جون جرار فوجون وٺي پري - پري گورنمينٽ تي اهڙو
 خطرناڪ حملو ڪيو جو ڪانگريس وزارت پنهنجو اهڙو
 جوڳو ڇولو لاهي خاڪسارن سان خولي جنگ ڪرڻ لاءِ
 تيار ٿي وئي ۽ پري - پري جا جيل خاڪسارن سان ڀرجي
 ويا ۽ خاڪسارن پنهنجي قوت ايمالي سان پري - پري لائي
 پوليس سان جنهن لاهولي مقابلو ٿي سو مسلمانن جي
 پراڻي شجاعت جي ياد وري تازو ڪري ڇڏي ٿو.
 بلند شهر ۾ ڪانگريس وزارت پنهنجي پراڻي جت
 انتهائي نظارو ڏيکاريو ۽ ڪيترن شهادت جي ڀاسن
 کي شهادت جو ڀالو ڀاريو.

ڪانگريس وزارت کي خاڪسارن جي الهه ٻهادران
 حملي اهڙو نه ڪا بهاري ٿي ڪهڙو جو اها وزارت
 وري اٿي نه سگهي ۽ اهي مسلمانن جي ڪانگريس
 جي نام فريب ۾ ڦاٿل هئا سي ڪانگريس کان هميشه

(۷)

لاء الڳو ٿي ويا. هي هتي خاکسارن جي بهارن
 آزمائشي جنگ. جا اسلام جي آلود بچائڻ لاءِ هنن
 هندستان جي سر زمين تي هندستان ۾ هندو راج جي
 جواب ۾ هندوئن سان لڙي ۽ الهه ۾ شالدار فتح
 حاصل ڪئي.

لنڊن ۾ زلزلو

يو. اي. هان ۾ خاکسارن نه فقط پنهنجي بهادريءَ
 جا جوهر ڏيکاريا بلڪه فوجي ڪرنل ۽ جنگ جي
 فن جون اهي چالاڪيون ڏيکاريون جو ڪنهن به
 گورنمينٽ جون ٽريڪٽس يا فوجون عاجز ۽ هٿي ويا
 ۽ اخبارات ۾ خاکسارن جي جنگي قابليت ۽ فوج جي
 لياقت جون وڏيون وڏيون سوخيون ڇپڻ لڳيون
 ۽ انگريزي اخبارن ۾ گورنمينٽ فوجن تي سندن
 خاکسارن جي مقابلي ۾ بي پسي ۽ لالائي تي طعن و کيندڙ
 ليک لڳي ۽ وڏين هيڊلنگن سان خاکسارن جي فوج جي
 قابليت جي اعتراف جا اعلان ٿيڻ لڳا. يو. اي. هان
 ختم ٿيندي ئي علامه صاحب پنهنجن ليکن جي انهن
 ٻولي جو اعلان ڪيو ۽ ساري هندستان جي مشهور
 سالارن تي پنهنجا پرڳڻا ڇڏي انهن هنڌن ۾ هجرت جو
 حڪم ڏنو ۽ ٻولي جو سلسلو اڀري رهي رهيو سان ٿيڻ لڳو
 ۽ مسلمان اسلام جي فوجي نظام ۾ ٽڙا ٽڙ ڏاڙ ڏيڻ
 لڳا. هر طرف اسلامي عسڪريست جو روح ڦهلايو

(۸)

ڏسجي رهيو هو. ڇهڪندڙ بولچن، خوشنما وردين ۽
 ڪراس بيلٽن جو دل پڇائيندڙ منظر هر شهر ۽ ڳوٺ ۾
 نظر اچڻ لڳو. دشمنن جي گهڙن ۾ هڪ رعب ۽ خوف
 جي حالت هئي ۽ مسلمانن جي دلون ۾ ليون امنگون
 ۽ اوان وارو لا پيدا ٿي وهيا هئا ۽ پنهنجي مستقبل لاءِ
 شاندار اميدون پيدا ٿي رهيون هيون ۽ لکين قدار
 ۽ سونهن جوان سمنن کي اڀاري خاکسارن جي صفن ۾
 بهي وهيا هئا. ۽ چپ راست جو هميشه لاک آواز
 پاڙن ۽ گهٽين ۾ هر روز ٻڌو ويندو هو ۽ اوجوانن
 کي ڏيڏيو پو ستر ستر ورهن جا پير مرد به جوان
 پنهنجي فوجي قطارن ۾ اچي شامل ٿيندا هئا ۽ گهڙن ۾
 وينل مرد به دشمن عورتن به گهٽين مان چپ راس جو
 آواز ٻڌي ”الله اوهان کي سوڀون ڏي“ جون دعائون
 ڪنديون هيون ۽ پنهنجن پنهنجن ورهن جا ننڍڙا مسلمان
 بچڙا پنهنجي والد لاءِ ننڍڙا بيلچا کڻي سمنن کي اڀاري
 قطارن ۾ هڻي لڳا ۽ والدين جي بدوان
 پنهنجي پيءُ کي چوڻ لڳا ته ”بابا مون کي بچو ۽
 وردي ٺهرائي ڏي“ بابا آءٌ اسلام جو سپاهي ٿيندس“
 مطلب ته خاکسار اهڙيڪ قوم جي سمنن ۾ هڪ
 هيچان پيدا ڪري ڇڏيو ۽ قوم جي خاموش سمنن ۾
 اهو طوفان آندو جو قوم جو هر فرد اسلامي غلبه ۽
 اسلامي معجزات جي وري ڏسڻ لاءِ بي قرار ٿي پيو

(۹)

۽ اها قوم جنهن کي ڪجهه سال اڳ ڪو به مقصد سامهون نه هو سا هڪ عظيم الشان اصيب العين لاءِ پنهنجن هٿن پيون سان چر پر ڪرڻ لڳي وئي ۽ جهاد جي سبيل الله جي نمارين ۾ عملي طرح مشغول ٿي وئي.

هي ڳالهه اهڙي نه هئي جنهن کي الڪريز صبر سان ڏسي سگهي ۽ خاڪسارن جي هٿن عظيم الشان ۽ هندستان کي حرڪت ڏيڻ ۾ ويٺل الڪريز جو آرام ڦاٽي پڇڙيو ۽ وائيت هائوس ۾ هڪ زلزلي جي حالت ۾ اها ڪري ڇڏي ۽ وڏا وڏا سياستدان الڪريز جي ڳالهه تي هٿ ڏيئي سوچڻ لڳا ته خاڪسارن جي هٿن عظيم الشان طرفان ڪيئن ڪيئن منهن ڏجي ۽ غلام اسلام جي هن وڏي دڙ سيلاب کي ڪيئن روڪجي!

مسلمانن کي مسلمانن کان هارايو!

هندوستان مان اسلامي حڪومت جي نام و نشان مٽائڻ ۽ عظيم الشان اسلامي شهنشاھت جي الڪريز سان گڏجي پنج و بنياد اڪيڙڻ ۾ جنهن پن مشهور شخصيتن حصو ورتو ان جو نالو مير جعفر ۽ مير صادق آهي. علامه اقبال مرحوم هندستان مان مسلمانن جي حڪومت ختم ٿيڻ تي ڳوڙها ڳاڙيندي آهي ته بدنام شخصيتن جو ذڪر هن طرح ڪري ٿو:-

جعفر از بدگال و صادق از دکن
لنگ ملب لنگ دین لنگ وطن!

هيءُ الڪريز جي پاڙي چال آهي ته هو مسلمانن جو گلو مسلمانن کان ئي ڪهائيندو آهي ۽ مسلمانن کي

(۱۰)

مسلمان کان ئي ماوا ٿيندو آهي هندستان جي مهر جعفر
۽ مهر صادق جي چا خصوصيت آهي پاڪ حجاز جو
شريف حسين ۽ مصر جو محمد علي پاشا ۽ ٻيون
ڪهترين اهڙيون غدار مات شخصيتون اسلامي تاريخ
۾ هڪ ٻي ٻي داغ طور موجود آهن جي اسلام جي
نوابن ۽ انگريز جا اوزار بنيا.

خاڪسار اھريڪ جو عروج ۽ مسلمانن جي غلام
اسلام جي منزل ڏانهن لڙڻ واري انگريز کي ٻيهر
پريشان ڪيو خصوصاً جنگ جي زماني ۾ انگريز هن
اھريڪ جي وڏي ڌڙ جوڙش وڃڻ کي اهايف خوف
۽ شڪ جي نظر سان ڏسي رهيو هو ۽ هو هن ڳالهه
جي پٺيان هو ته هن اھريڪ کي ڪنهن طرح مقرر
ڪري ۽ هن اھريڪ جي ختم ڪرڻ لاءِ اهو ساڳيو
رستو اختيار ڪيو جو انگريز هميشه اهڙن موقعن
تي ڪندا آهن. يعني ”مسلمانن کي مسلمان کان ماريو.“

هندستان جي سر زمين تي پنڊپاڻ جي سر ڪندر
کان وڌيڪ انگريز جو وفادار ڪيو هو؟ هي اهو
مشهور شخص هو جو گداريل جنگ عظيم ۾ عراق جي
ميدانن تي پاڪ جاين جي آبرو لاءِ لڙڻ لڳو ۽
عربن جي سڀني لڙين پنهنجون گولون آزمائي چڪو
هو ۽ انگريز وٽ پنهنجي ملڪ فروشي ۽ مسلم ڪشي
جي ڪري محبوب ۽ مقبول ٿي چڪو هو. انگريز
الهي کان ئي خاڪسار اھريڪ ڏانهن جو ڪم ورتو ۽
سر ڪندر اھريڪ لڙي بند شون وڌيون ۽ خاڪسار

(۱۱)

اسلام جي هن عسڪري روح کي ۽ فوجي زندگي
 کي هن طرح ٻڌاڻ ڏيندو خاموشي سان ٻڌاڻ ڏيندو
 ڪري سگهيا ٻڌڻ ڪري هنن لاهور ۾ ۱۹ مارچ
 سنه ۱۹۴۰ تي الهی ظالمان ڪم جي انڪار ڪري
 اصحاب ٻڌو جي ڳالهه تي ۳۱۳ مجاهدن جو جهش
 ڪيو ۽ ڪن ٻين ڪم ڪندڙن کي هنن مسلمانن جي
 اولهالن ۽ اسلامي عسڪرييت جي عاشقن تي ڏرو ۽
 رحم ۽ آيو ۽ پنهنجي پوليس جي هٿان انگريز کي
 خوش ڪرڻ لاءِ هن اسلامي جهش تي گولين جو
 مينهن وڌايو جنهن ۾ اٽڪل پنجاهه جوان پنهنجي
 جگر تي گولين جا ڌڪ سهي شهادت جو پيالو ٺاهي
 ويا ۽ سوين دشمن کان چور ٿي هيو اسپتال ۾ لڙي پيا
 لڳا. اهڙي طرح اسلامي غلبي جي متوازن اسلام جي
 آڇ ۽ پڄاڻ لاءِ پنهنجي جان جو سونو ڪيو ۽ مسلم
 ڪش مسلمانن جي ظلم جو مقابلو ڪيو. اهي سهيڙيون
 صورتون ۽ ٻڌاڻون مورتون جن هن ڪفرستان ۾ الله
 جي نالي تان ڪڍي مرن جو ٻڌاڻ وڌو ۽ لاشن جي
 ٻاڙ تي اسلام جي عمارت جو ٻاڙو رکيو سي اڃا تائين
 اکين اڳيان ڦري رهيون آهن ۽ ڪڏهن به وسرڻ جون
 لاهن.

بنا ڪرڻ لاءِ خوش و سهي بخاڪ و بخون غلطيون
 خدا و حممت ڪندڙن عاشقن پاڪ طميط را!

اسلام جي جنازي ۾ آخري ميخ!

سرسڪندڙ سمجهو ۽ هو هن طرح ڪيائون تي
 گولي هلائي ڪاڪساري کي ختم ڪري ڇڏيندو ۽
 اسلامي عسڪرييت جي روح کي هميشه لاءِ ٻڌاڻ

ڪري ڇڏيندو ۽ ڪن ڪوئي هلي کان پوءِ ڪم معلوم
ٿيو ته اهو خيال غلط هو ۽ مسلمانن جي سڃاڻپ
ڏاڪڻن جي هن قتل عام هڪ آڏو لڳائي ڇڏي ۽
جو طرف کان سر ڪندو لي ۽ ڏکڻ ۽ ڏکڻ جي
ڏکڻ لڳي.

حادثي جي ٻن ڏينهن کان لاهور ۾ مسلم ليگ جو
مجلس اجلاس شروع ٿيو هو ۽ مسلمانن کي ايترو جوش
هو جو سر ڪندو جي مسلم ليگ جي اجلاس ۾ اچڻ
وقت هڪ هيٺان اڀا ٿي ويو ۽ مسٽر جناح
هڪڙو هن هوشيار ڪن ڪن وٺي مسلمانن
کي مطمئن نه ڪري ها ته ليگ جو اجلاس به ختم ٿي
وڃي ها. ۽ ڪن اهو ڪم جو سر ڪندو جون گولڊون
نه ڪري سگهون سو مهترم مسٽر جناح پنهنجي عقل
مدي سان ڪري ڏيکاريو ۽ ڏاڪڻن ۽ ڏاڪڻن
بدش لهن ۽ شهيدن جي خون جو مطالبو جو مسلمان
ڪري رهيا هئا تنهن ٿان مسلمانن کي مهترم مسٽر
جناح اهڙي طرح لاڻو جو انگريز کي مسٽر جناح جو پوڙهن
ٿان شڪار ڪرايو ۽ گهرجي.

مهترم جناح اجلاس جو صدر هو ۽ هن مسلمانن
جي جوش کي ڏسي اهايم جوش سان ٿي ڪئي
۽ اعلان ڪيو ته جيستائين هو ڏاڪڻن جي خون
جو بدل نه وٺندو تهاين ڪاوش ٿي ٿي. وهندو ۽
مسلمانن کي خروش ڪرڻ ۽ انهن جي جوش کي ڏرو
ڪرڻ لاءِ پنهنجي طرفان ڏاڪڻن جي همدردي جو

(۱۳)

ٺهراءَ ٻيڻ ڪيو. اهڙي طرح هن پنهنجي واپس
سان چئسي ٿي ڦاٻو حاصل ڪيو ۽ مسلمانن جي جوش
کي ٽڙو ڪري پنهنجو ڪم ڪڍيو.

در حقيقت اهو ٺهراءَ حاڪمن جي همدردي لاءِ
نه هو بلڪه مسلمانن جو جوش ٽڙو ڪري ۽ مسلمانن
کي ويساهه ڏيئي حاڪمن جو خون ٻوڙڻ ۽ حاڪمن
ٺهراءَ کي ختم ڪرڻ لاءِ هو. ڇا اهي کان پوءِ دٻا
ڏنو ته مستر جناح حاڪمن جي بدلي وٺڻ کان سواءِ
ٻاڪل آرام نه ڪيو ۽ سر ڪندو کان حاڪمن کي
بدلو وٺي ڏنو؟ انا الله وانا اليه راجعون.

بلڪه اهو اجلاس در حقيقت حاڪمن ٺهراءَ کي
وڌا ڪرڻ لاءِ سڏايو ويو هو ۽ حاڪمن کي هن طرح
هڪ ليکي وزيرن کولڻ سان مارايو تنهن کان پوءِ مستر
جناح هن طرح حاڪمن جو خون ٻوڙايو اهو سڀ ڪيل
هو جو لاڙ ٺهراءَ جي اشاري تي تيار ڪيو ويو هو
۽ ماڻهن جي نظرن غلبه اسلام جي مقصد کان هٽائڻ
لاءِ اهي اجلاس هر پاڪستان جو ريزوليشن پاس ڪيو
۽ اهي پاڪستان جي ٺهراءَ جو مسودو اهي ئي رحم
خولي سر ڪندو جوئي تيار ڪيل هو.

مطلب ته حاڪمن ٺهراءَ کي پاڻي ڏي، حاڪمن
تي گولين جي بارش! ۽ عام مسلمانن کي چالاڪي
سان خاموش ڪري ڇڏڻ کان پوءِ حاڪمن جي
مقصد کي ختم ڪرڻ لاءِ اهي پاڪستان جي ريزوليشن
کان وڌيڪ ٻيو ڪو به ڪار آمد هٿيار نه هو. اهو

(۱۴)

ريزوليشن اسلام جي جنازه ۾ آخري مينڃ هڻي جا
 مسٽر جناح پنهنجي هٿن سان لڳائي ۽ مسلمانن جي
 لوجھ، ني هڪ عجب ٻڌو. سان فوجي زلدي جي
 پروگرام ۽ غلب، اسلام جي نصب العين کان هڻايو.
 فڪر ٺاهي ته اڄ مسلمان مسٽر جناح جي چالاڪي
 ۾ اچي ويا آهن ليڪن مسٽر جناح جو هي جادو
 مسلمانن تي هميشه رهڻ وارو ٺاهي ۽ عنقریب مسلمان
 کي معلوم ٿي ويندو ته مسٽر جناح جو پاڪستان اهو ٺاهي
 جو مسلمان گھرن ٿا بلڪ مسٽر جناح جو پاڪستان الگريز
 جو پاڪستان آهي ۽ مسلمانن کي غلام رکڻ جو پاڪستان
 آهي ۽ عرب، هندو، ايران، افغانستان ۽ مصر
 ۽ سڀني وغيره اسلامي ممالڪ کي الگريز جي رعب
 ۽ تسلط هيٺ رکڻ جو پاڪستان آهي. ۽ الگريز ئي
 اهو پاڪستان جو بيهان به مسلمانن جي اڳيان رکيو
 آهي ته الهی جي محبت ۾ غلب، اسلام جو جيئندو
 ڇڏندو ۽ خطرات لاءِ مقصد مسلمانن کي وسري وڃي
 ۽ مسلمان غلب، اسلام جي فوجي لهر کي ڇڏي
 هڪ ريزوليشن پريس ۽ واٽ جا ڦٽاڪا ڇڙ ڇڏڻ
 جماعت ۾ شامل ٿي وڃن ۽ الگريز جي لاءِ خاڪسار
 لهر کي مان جو خطرو پيدا ٿيو هو سو هميشه لاءِ
 پاڪستان جي بهاد سان ڏاڍي وڃي ۽ غلب، اسلام
 جي لاءِ سان تمام ڏاڍا ئي چالڻي وڃڻ جو پروگرام
 جو علامه مشرقي ٺهڻ ڪيو آهي سو ختم ٿي وڃي
 ۽ اس!

(۱۵)

مسٽر جناح جو پاڪستان!

خاکسار ٺهريڪ ۽ خاکسار ٺهريڪو جا ماڻهو آيا
 لڳائي ڇڏي تنهن الڳ ٿيڻ جا حوصلا پيش ڪري
 ڇڏيا ۽ هن ٽيڙو نه هئدوستان جو مسلمان وري ڏوه
 زمين تي غالب ٿيڻ جا خواب لهي رهيو آهي ۽ ڏوه
 زمين تي چانهي وڃڻ جا طريقا اختيار ڪري رهيو
 آهي ۽ خاکسار جو فوجي وردن، اويڊن ۽ ڪمپين
 ۽ خاني جي خدمت سان ماڻهن جي دلين تي قابض
 ٿي وڃڻ اهڙو خطرناڪ پروگرام هو جو الڳ ٿيڻ جي ارادو
 ڪرڻ کان ٻاهر هو ليڪن هي جيڪا غلام اسلام جي
 آڏو دلين ۾ لڳي چڪي هئي ۽ خاکسار ٺهريڪ
 مسلمانن ۾ پنهنجي حڪومت جو جهڪو ٽٽيل پيدا
 ڪري چڪي هئي اهي ڪي دلين مان ڪڍي الڳ ٿيڻ
 جي وس کان ٻاهر هو تنهن اهڙو طريقو اختيار ڪيو
 جو ”لاڳ-آڻ مري ۽ آڻ ٻي ٻي ٻي“ مسلمان
 پنهنجي مقصد کان ٻي هئي وڃن ۽ ائين ٻي ٻي سمجهن
 ته هو ڪو مقصد کان هٽي ويا آهن پاڪ ائين سمجهندا
 رهن ته هو اسلامي راڄ لاءِ ڪوشش ڪري رهيا آهن.
 ٻيڪن مسلمانن کي معلوم هجڻ گهرجي ته ڪن پاڪستان
 ۽ پنهنجي حڪومت جي لالي سان الڳ ٿيڻ جا اڻڀڄڻ
 ڏوڪو ٿي رهيا آهن. مسٽر جناح جو پاڪستان اهو
 آزاد اسلامي پاڪستان ناهي جنهن جو نقشو اوهان جي
 دماغن ۾ آهي. پاڪ اهو پاڪل ٻيو آهي. مسٽر جناح
 جي پاڪستان جي شڪل انهن ٻن ٻن واري

(۱۶)

پاڪستان جي آهي جي پاڻ ۾ ٺهڻ ٺهڻ ۽ هڪڙي
 زال بي زال کان لاراض لي هڙس کي چوي لي ۽
 آڻهن ون سان گڏ ڪانه رهندڙيس، هي ون
 ويڙهاڪو آهي، هن جا ٻار منهنجي ٻارن کي
 مارين ٿا ۽ هن جا ٻار منهنجي ٻارن جي
 ڊيگڙن مان پٽ ڪايو وڃن تنهن ڪري مون
 ڪم جدا گهر ٺاهي ڏي ۽ ٿڙ ٿيڙ جدا ڪري
 ڏي آڻهن ون سان ڪنهن به صورت ۾ گڏ
 ڪانه رهندڙيس

اس مسٽر جناح جي هندستان ۽ پاڪستان جي
 اهائي معنيٰ آهي هن کي فقط پنهنجي مهاڄ هندو کان
 لاراضڪي آهي، گهر جدا ڪرڻ جو فڪر آهي ٿڙ ٿيڙ
 الڳ ڪرڻ جي ڳڻتي آهي باقي هڙس سان ڪوبه
 اختلاف ناهي ۽ الڳ ٿيڻ جو ڪوبه خيال ناهي
 ۽ اسلامي حڪومت بنائڻ جو ڪوبه فڪر ناهي.

سچو پاڪستان ڪيئن ٿيندو؟

اڄ ڪلهه اليڪشن جو زمانو آهي سڄا جماعت
 پنهنجا ماڻهو چونڊائڻ لاءِ هٿ ٻاهر هڻي رهي آهي ۽
 ڪوڙ بدوڙ هڻي اسيمبلي جون سمهون هٿ ڪرڻ
 جي فڪر ۾ آهي. ڪالگريس جا ڪالهه شهداد ۾ الڳ ٿيڻ
 سان گڏجي وائسراءِ جي زير صدارت ايگزيڪيوٽو
 ڪائونسل ٺاهڻ لاءِ الڳ ٿيڻ جي ڊر لي لڪ ڊگڙي رهي
 هئي سا اڄ ”ڪميٽي الڳ ٿيڻ“ جو اهڙو هڻي چونڊن
 جي ميدان لي لڪي آهي ۽ الهی سوال لي چونڊون

(۱۷)

اڙي رهي آهي ته هو چو ابدن ۾ ڪامياب آي انگريز
کي هندستان مان ڪڍائي!

ڪالگريس جي الهی ”ڪميٽي الڊيا“ يا هندوستان
مان اڪري وڃڻ جو ڪهڙو اثر ٿيندو اهو ڏاڍا ڪسي
معلوم آهي. ڇا اهو ئي لاري سان انگريز هليا ويندا
۽ انگريز جن جرمني ۽ جاپان جهڙيون عظيم الشان
قوتون پنهنجي مسئلن مڙجي ۽ شجاعت ۽ عقابندي
سان اڀرڻون ڪري ڇڏيون آهن سي ڪالگريس جي
الهي لاري ۽ ريزولوشن کان ڏيئي هندستان ڇڏي
وڃندا؟ ڇا ڪلريل ۽ ٻين سائن کان ڪالگريس ڪڍڻ
۽ انگريز ڏاڙيون ڇڏي ”ڪالهه ڪي ڪالهه ڪي ظالم هي
سڙڪار“ ٿي نه رهيا آهن؟ ڇا پوءِ انگريز ويهيا؟
ڇو ڪڏهن نه ڏي پوءِ ”ڪميٽي الڊيا“ ۾ ڪهڙو اثر
پيو آهي جنهن کان انگريز ڏي ڇڏي هندوستان ڇڏي
ويندو. هي الحقيقت اهو سڀ ڏوڪو ۽ چو ابدن اڙڻ
جي ڇا لکي آهي ۽ ماڻهن جي عقاب سان راند ڪري
سندن وقت وٺڻ آهن ۽ بس!

بلڪل اڀري طرح مسلمانن جو هندستان جو هوڪو
آهي جنهن جي ذريعي مسلمانن کي اڀي ڇڏي
انگريزي ضربخالي جا اڀار ٿيل سر ۽ اواب، ڪالبداد
۽ سردار بهادر وغيره وغيره انقلاب جا مالڪ اسين ملين
اڀي قبضو ڪرڻ گهرن ٿا ۽ هي وڏا ماڻهو غريب مسلمانن
جي سر تي پنهنجو راج قائم ڪرڻ گهرن ٿا.
هي سڀ ورتن وٺڻ لاءِ ڪيل آهي غريب مسلمانن

(۱۸)

کي ڏوڪو ڏيئي کين پنهنجي غلامي ۾ رکڻ جي چال
 آهي ورنه پاڪستان يا پنهنجي حڪومت ڏيوليشن،
 اعرن ۽ ٻين ڪيڏن؛ انٽرويو شايع ڪرائڻ سان ڪڏهن
 ملي آهي؟ ڇا ڪڏهن ڪنهن قوم اهڙي طرح زمين
 جو هڪ اٺڇ به حاصل ڪيو آهي؟ تاريخ اوهان جي
 سامهون آهي۔ ساڍا ٽي رهڻ سو ووهه اڳ عرب ۾ جو
 اسلام جو انقلاب آيو سو ڪهڙي لهره ۽ ايمان جي ڌڙ
 آيو؟ ڇا فرانس جو انقلاب ڪنهن ڏيوليشن جو
 نتيجو هو؟ ڇا آمريڪا جي اليگريزن کان اڃا ڪڏهن
 لهره ۽ انٽرويو جي ڪري آيو؟ ڇا روس جي زار شاهي
 کان اڃا الی جي ماڻهن ”فاڪ شگاف“ اعرن ۽ جلسن
 جي ”ڌان هٽندڙ سمنڊ“ جي زور تي حاصل ڪئي
 هئي؟ جيڪڏهن نه ۽ هرگز نه ۽ اهو فقط قرباني جو
 ڪرشمو هو ۽ سڙ ڌڙ جي ٻاڙي لڳڻ جو نتيجو هو ۽ قومن
 جون سميتون فقط خون سان ئي بدلائڻ جون نه پر مسلم
 ليکڪ جو هي اهو فقط وڻن وٺڻ لاءِ آهي ۽ وڏن ماڻهن
 جي هٿان غريم جو روت چوسائڻ لاءِ آهي ۽ اهڙي
 وزارت ٺاهڻ لاءِ آهي جهڙي اٺ سال اڳ اوهان اکين
 سان ڏٺي جنهن مسلمان جي آباڻي ۾ ڪسو نه ڇڏي
 ۽ مسلمان جي عزت آرو، شرم حيا ۽ دولت ۽ ملڪيت
 لٽڻ ۾ ڪا گهٽتائي نه ڪئي۔

مسلمانو! مسلم لک وري اوهان کي ظلم جي الهی
 باهه ۾ اڇلڻ ئي گهري جنهن اٺن سالن تائين اوهان

7352

(۱۹)

73-10-3

جي جگرن کي جلايو ۽ مسلم لوگ وري انهن ماڻهن کي
 پاڪستان جي ٺاهي ٿي اوهان جي مٿي ٿي مڙهڻ گهري
 ٿي، جنهن کان اوهان اجازت ٿي چڪا آهيو. مسلمانن
 جيڪڏهن اوهان کي حقيقي پاڪستان کپي پنهنجي
 حڪومت کپي، اسلام جو غلبه کپي ۽ روءِ رحمن ٿي
 الله جي قانون قرآن جي بادشاهي کپي ته پوءِ اوهان
 خاڪسار لهر ۾ شامل ٿي وڃو جنهن اسلام جي غلبي
 ۽ پنهنجي حڪومت جو اڀريل پيدا ڪيو ۽ جنهن ٿي
 مسلمانن جي سڀني ۾ اسلام جي عروج جي رڻ پيدا
 ڪئي ۽ هي پاڪستان جو لهر ۽ مسٽر جناح خاڪسار
 لهر ۾ جي مقصد غلبه اسلام کان مرعوب ٿي ايجاد
 ڪيو آهي ورنه مسٽر جناح اهو ساڳيو آهي جنهن کي
 ٽيٽيهه ڪڙو ۽ ”چوڏهن پائڻن“ کانسواءِ ٻيو ڪجهه
 ايندو ٿي ڪونه ٿو.

مسلمانن! بدقسمتي سان مسلمانن مان ٿي مسلمانن جا دشمن
 پيدا ٿيڻ ڪري خاڪسار لهر ۾ غلبه جي مقصد غلبه
 اسلام جي مڃاڻ ۾ پروگرام کڻي ٿو ڪو لڳو آهي ۽
 خاڪسار لهر ۾ جو سڀاها ۾ پروگرام جنهن سالن جي
 عرصي کان ايندو ٿي ويو آهي - هن وقت جيڪو ختم ٿي
 چڪو آهي ان لهر کي ان جي سڀاها ۾ پروگرام ان
 بندش ۾ لاهڻ لاءِ ڪو به سبب نه رهيو آهي هن
 وقت فقط اوهان مسلمانن جي همدرد جي ضرورت
 آهي. اوهان جي ساٿ ڏيڻ جي ضرورت آهي. اوهان

ووٽ جو حقدار!

(از خير خواہ)

اسلام جي ڇهن جو هي اولهال آهي -
الله جي هٿن ۾ هندي سنڀال آهي -

هن سان ٽڪر لڳائڻ ڪونهجي مجال آهي -

الله سان لڙائي پاڪل مهال آهي -

هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!

السان ذات جو هي خدمت گذار آهي!

اسلام جي علم جو هي پاسبان آهي -

ٽاهوس قوم جي ۽ ملت جو شان آهي -

هميشه ئي هن جي شاهد سارو جهان آهي -

قرآن دين حق تان هي بي گمان آهي -

هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!

السان ذات جو هي خدمت گذار آهي!

خدمت ۾ خلق جي هي آرام آهي لهندو -

هي خالق جي خوشي لکي اڪليف آهي سهيدو -

ماڻهن جي سڄي طرح کان هو گزر آهي لهندو -

خدمت جو شوق هن کي هر وقت آهي رهندو -

هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!

السان ذات جو هي خدمت گذار آهي!

(۲۳)

ميدان جنگ ۾ هي اي خوف ويندو آهي -
 اسلام لئي مرن جي اعليم ڏيندو آهي -
 باطل تي هنجو حملو هر وقت ٿيندو آهي -
 هي دشمن خدا کي پاڻ ۾ ڏسپندو آهي -
 هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!
 انسان ذات جو هي خدمت گذار آهي!
 هي خدا جي شهادت جو زنده دار آهي -
 اسلام تان ڪسپ لئي پرواه وار آهي -
 مناف جي آروغ دين جو وڻار آهي -
 باطل جي دل تي هنجي هيبت سوار آهي -
 هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!
 انسان ذات جو هي خدمت گذار آهي!
 اسلام لئي مرن ۽ مارڻ کي هن ڄاڻيو -
 هن قوم جي جيئڻ لئي لستو ٿيڻ لڳو آيو -
 اسلام جي شجر کي هن خون هو ٻڌايو -
 هن دشمن جي دل تي هڪ رعب هو وهاريو -
 هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!
 انسان ذات جو هي خدمت گذار آهي!
 دشمن جي دل تي آهي هنجو نه خوف طاري -
 اعداءِ دين حق تي هيبت نه هن وهاري -
 هن ظالم جي مخالف آهي نه پاد پاري -
 لاحق سان هن اڻڻ ۾ ساري عمر گذاري -

(۲۰)

جيڪڏهن هنن چولڊن ۾ اسان جو سامڻڻ لو ۽ ڪالنگريس جي ”ڪميٽي اڊيا“ ۽ مسلم ليگ جي ”پاڪستان“ جي ذبالي ڦٽاڪن هيٺ نه آيا ۽ پنهنجو ووت خاڪسار اهدوارن کي ڏيئي چولڊي مرڪلمان نه پوءِ خاڪسار اسيمبلي ۾ وڃي اسلام جي فوجي نظام سان بندش لهرائيندا، پريڊن ۽ فوجي ڪمپنن سان وڪاوت ڪڍائيندا ۽ اسلام جي غلبه لاءِ تماري ڪرڻ ۽ مسلمان قوم کي ساري جو سارو فوجي بنائڻ لاءِ مهڊان صاف ڪندا.

مسلمانو! جڏهن توهان جي قوم سجاهي ٿي وئي، مجاهد ٿي وئي، خدا ۽ اسلام لاءِ خون ڏيڻ لاءِ تيار ٿي وئي نه پوءِ پاڪستان توهان جو آهي ۽ بلڪ سارو ايشيا نه بلڪ سارو يورپ ۽ ساري دنيا توهان جي آهي.

مسلمانو! پاڪستان جو صحيح دستور اهو آهي سچو پاڪستان الهي طرح حاصل ٿيندو باقي مسٽر جناح وارو پاڪستان ۽ مسلم ليگ جو پاڪستان نه الگراڻ جو والد ٻڪو آهي. الهي لاءِ ايجاد ڪيو ويو آهي نه توهان غلبه جو مقصد وساري ڇڏيو ۽ هميشه الگراڻ جي در تي سر بسجود رهو!

مسلمانو! عهدو توهان نالي جي پاڪستان جي ڌوڪي ۾ اچي پنهنجو ووت نه وڃائڻو ۽ پاڻ تي ظالمان وڙوات وري نه قائم ڪرائڻو. توهين لهڻ وارن کي

(۲۱)

آزمائي چڪا آهيو الهن جي اسلام ۽ مسلمانن سان
 مڃائي پرڪي چڪا آهيو هندوستان وري اوهان کي
 الهن جي دام ۾ ڦاسڻ نه گهرجي. هن وقت اوهان جي
 اڳيان حاڪسار پوريون دفع ووت وٺڻ لاءِ آيا آهن.
 حاڪسارن جون اسلامي جهاد لاءِ تياريون، اسلام جي
 لاءِ قربانيون ۽ خلق خدا جون خدمتون اوهان جي
 اکين اڳيان آهن تنهن ڪري هيٺڙا اوهان جي ووت
 جا حقدار اوهان جا حاڪسار ۽ اهن جي چوڌ جي
 وچ ۾ ڪاٺيو سڄو پاڪستان اُٺڻ لاءِ اسلام جي حڪومت
 قائم ڪرڻ لاءِ دستو صاف ڪندا ۽ ظلم برائيتن مسلمان
 کي هن ظلم جي طريقي جي حڪومت کان نجات ڏيندا.
 خدا جا بندو! خدا کي سامهون رکي انصاف ۽
 امانت سان پنهنجي ووت کي استعمال ڪجو!

الهداد خان شجاع

اٽل وڪيٽ - شڪارپور - سنڌ

هي ٽرانڪٽ علي بخش محمد يوسف احمد زئي
 افتاب پريس صدر بازار حيدرآباد سنڌ ۾ ڇپي شايع ڪيو.

(۲۴)

هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!
 انسان ذات جو هي خدمت گذار آهي!
 امت جي سر ۾ هر دم شڪن هي رهي ٿو.
 دین خدا جي عظمت جا خواب هي لهي ٿو.
 هي قوم جي ڪمن ۾ هر روز پيو رهي ٿو.
 خلق خدا جي ڪارڻ ڪڏهن سڀو هي سهي ٿو.
 هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!
 انسان ذات جو هي خدمت گذار آهي!
 دليا ۾ هي گهري ٿو اسلام جي حڪومت.
 گهرجي تڏهن ڪي ڪنهن بدنام جي حڪومت.
 آئيندو عالم لهي هي هفت عام جي حڪومت.
 خلق خدا جي ڪارڻ آرام جي حڪومت.
 هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!
 انسان ذات جو هي خدمت گذار آهي!
 هي خاق جي غمن ۾ غمخوار آه بيشڪ.
 هي قوم جي ڪمن ۾ اروار آه بيشڪ.
 اسلام جي سپه جو سالار آه بيشڪ.
 ملت جي روت جو هي دٻدار آه بيشڪ.
 هي خاڪسار آهي، هي خاڪسار آهي!
 انسان ذات جو هي خدمت گذار آهي!

